

Uitvoeringsplan integrale veiligheid 2006-2007

Inleiding:

Welke acties zijn er gepland in 2006 en 2007 op het gebied van integrale veiligheid, en wat zijn de mogelijkheden?

In 2005 werd het Integrale Veiligheidsplan (IVP) 2006-2010 door het College vastgesteld, als kader voor de jaren 2006-2010. Dit kader maakt per jaar een uitvoeringsplan noodzakelijk. Deze notitie is het uitvoeringsplan voor de jaren 2006-2007. Het plan wordt voor twee jaar gemaakt omdat, wanneer het plan vastgesteld kan worden, al een deel van 2006 voorbij is.

Allereerst dient te worden bekeken welke activiteiten in 2005 niet zijn uitgevoerd doordat er sprake was van langdurige afwezigheid of gebrek aan capaciteit. Deze activiteiten zullen in 2006-2007 met voorrang moeten worden opgepakt, naast de noodzakelijke nieuwe activiteiten. Hierbij wordt gekeken naar welke taken de hoogste prioriteit dienen te krijgen, wegens wet- en regelgeving of omdat ontwikkelingen in de stad dit noodzakelijk maken.

Op het gebied van externe veiligheid is er in 2005 een aantal zaken niet uitgevoerd, mede omdat de coördinator langdurig afwezig is geweest. In november zijn de taken van de coördinator weer opgepakt door een vervanger, de coördinator sociale veiligheid die nu dus het gehele integrale veiligheidsgebied gaat coördineren.

Dit houdt wel in dat van 1,6 fte voor coördinatie, er nu nog maar 0,8 fte beschikbaar is, dus dat de meer inhoudelijke taken naar de vakafdelingen zullen moeten worden overgeheveld, waar ze in eerste instantie ook thuis horen. Slechts de coördinatie vindt centraal plaats. De kwetsbaarheid is wel groot door deze éénpersoons functie. Dit is ook in het verleden gebleken. Het zou dan ook aan te bevelen zijn deze functie te versterken door een back up in de organisatie.

De beperkte personele capaciteit zowel voor coördinatie als beleidsvorming en uitvoering zullen keuzes moeten worden gemaakt en prioriteiten worden gesteld. Basis hiervoor moet zijn de wet- en regelgeving en het afbreukrisico dat de gemeente kan lopen wanneer geen beleidskaders worden vastgesteld.

Op het gebied van sociale veiligheid en criminaliteitspreventie zijn er in 2005 projecten opgezet, maar ook beëindigd. De problematiek rond de veiligheid van scholen is opgepakt en het Preventiebeleid is als project beëindigd.

In deze notitie worden de onderwerpen beschreven die in 2006 met voorrang aangepakt dienen te worden, onderscheiden in sociale en externe veiligheid. Tevens worden de knelpunten genoemd die een oplossing behoeven, met, waar mogelijk, de oplossingsrichting.

In het IVP werd tevens een organisatievoorstel meegenomen, dat inmiddels voor een deel werd gerealiseerd. De coördinatie voor Integrale Veiligheid werd centraal ondergebracht bij de Concernstaf. De uitvoering ligt bij de vakdiensten. De voorgestelde stafafdeling Veiligheid, centraal in de organisatie, is nog niet gevormd.

Sociale Veiligheid

In het Integraal Veiligheidsplan is opgenomen dat Zaanstad er naar streeft een objectief en subjectief veilige en leefbare stad te zijn. Vooral het subjectieve - hoe beleven bewoners hun leefomgeving – is moeilijk te beïnvloeden. Heeft een wijk eenmaal de naam onveilig te zijn, dan komt hij daar moeilijk van af. Toch moeten we er aan blijven werken dat burgers zich ook daadwerkelijk veilig voelen. Goede informatie en communicatie bij alles wat de gemeente doet om de veiligheid van burgers te vergroten, is dan ook een prioriteit.

Voor sociale veiligheid is een onderscheid te maken tussen projecten/activiteiten die regulier door de gemeente worden gefinancierd en projecten die door externe gelden worden mogelijk gemaakt. Voor de komende jaren is de financiering vanuit het Grote Steden Beleid (de Brede Doel Uitkering/BDU) belangrijk.

BDU gefinancierde projecten:

Op het gebied van sociale veiligheid zijn er al jaren veel ontwikkelingen gaande. Sommige van deze ontwikkelingen werden gesubsidieerd door het Rijk. Een belangrijke subsidie van de afgelopen jaren was de subsidie voor het Preventiebeleid. Deze subsidie beoogde een integrale ketenaanpak voor (allochtone) jongeren. Door Zaanstad werd deze subsidie niet alleen besteed aan allochtone jongeren, maar ook aan gemengde groepen. Eind 2005 liep de projectperiode af, maar, door de volledige GSB status voor Zaanstad, kunnen veel (succesvolle) projecten worden voortgezet. Het betreft hier projecten die meestal een preventieve, maar soms ook curatieve aanpak van jongeren voorstaan.

Vanaf 2006 worden **projecten uit het Preventiebeleid** voortgezet uit de Brede Doel Uitkering (BDU) van het Grote Steden Beleid (GSB). Deze projecten worden een onderdeel van het Integraal Onderwijs en Jeugdbeleid en zullen in het kader van de uitvoeringsplannen voor veiligheid niet nader worden uitgewerkt.

Het betreft de navolgende projecten:

- Buurtnetwerken 12- en 12
- Tieneropvang in Zaandam Zuid
- Schoolmaatschappelijk werk op het regiocollege
- Integrale Zorg en Preventie
- Huiswerkbegeleiding en mentorproject door de stichting Candela

Vanuit de BDU wordt ook het **veelpleger** project gefinancierd. Dit is een projectmatige aanpak van de categorie criminelen die, door veel plegen van (kleine) criminaliteit, zorgt voor het grootste deel van de gepleegde delicten die voor veel overlast en onveiligheidsgevoelens kunnen zorgen.

In een aanpak door politie, justitie, reclassering en verslavingszorg, samen met de gemeenten (sociale dienst en veiligheid) wordt getracht deze groep in trajecten te laten opnemen, al dan niet strafrechtelijk, zodat zij geen overlast meer veroorzaken. Daarnaast is de belangrijkste doelstelling dat deze groep geresocialiseerd kan worden, via werk, woning en goede tijdsbesteding. De Brijderstichting speelt hierin een belangrijke rol met het GAVO project (Geïntegreerde Aanpak Veelplegers Overlast)

Het resultaat moet zijn dat per jaar 20 % minder criminaliteit wordt gepleegd door deze veelplegers van de straat te halen.

De BDU doelstelling is dat in de gehele periode per jaar 20 % van de veelplegers in een (strafrechtelijk) traject wordt geplaatst en dat van deze groep 80 % het traject doorloopt. Deze trajecten kunnen langer duren dan een jaar door gecompliceerde problematiek.

Naast deze doelstellingen is het van belang dat ook de nazorg bij vrijkomende veelplegers en andere delinquenten goed wordt opgepakt. Voor de veelplegers wordt er in 2006 een projectmedewerker aangesteld voor de periode van één jaar die de overdracht van justitiële organisaties naar zorg-, welzijns- of gemeentelijke instellingen stroomlijnt. De opzet is dat er een overdrachtsdocument komt dat als basis dient voor de ketenpartners om nazorgtrajecten in te kunnen zetten. Dit is een vervolg op de opdracht die in 2005 werd uitgevoerd, nl. het stroomlijnen van de justitiële aanpak.

Financiering van deze projectmedewerker geschiedt door het Arrondissementaal Justitieel Beraad en de gemeenten Haarlem en Zaanstad, als mede-ondertekenaars van het veelplegersconvenant.

PI:	In 2006 en 2007 moeten er zeven veelplegers in een traject worden geplaatst, waarvan minimaal 5 veelplegers hun traject afronden
-----	--

probleemhouder: coördinator Integrale Veiligheid
Dienst Publiek / sociale zaken (project outreachend reïntegreren)
budget: max. € 10.000 voor het jaar 2006

Mede vanuit de BDU wordt ook **buurtbemiddeling** gefinancierd. Dit is een samenwerkingsproject met de woningcorporaties en politie, dat wordt gecoördineerd door de Stichting Welsaen en wordt uitgevoerd door vrijwillige, getrainde bemiddelaars. De doelstelling van dit project is het bemiddelen in problemen tussen burens op een moment dat het nog mogelijk is partijen voor een gesprek om tafel te krijgen. Dit kan voorkomen dat zaken escaleren en dat er 'zwaardere' hulpverlening nodig is van maatschappelijk werk van de corporaties of van wijkagenten.

PI: in 2006 en 2007 voor geheel Zaanstad in 120 meldingen per jaar, buurtbemiddeling aan te kunnen bieden middels vijftien (2007 min.18) beschikbare bemiddelaars

probleemhouder: coördinator Integrale Veiligheid (via stuurgroep Buurtbemiddeling)

Het project **buurtconciërges** wordt ook in 2006 en daarna voortgezet, met de volgende doelstellingen:

- a. houden van een spreekuur en actief bevorderen van informele contacten
- b. het stevig verankeren van de functie buurtconciërge in het (wijk)netwerk
- c. in diverse wijken, met name in Zaandam Zuid, Poelenburg en Rosmolenwijk zijn acties georganiseerd.
- d. de buurtconciërges in een korte periode bruikbare kennis en inzicht te laten verwerven op bovenstaande aandachtsgebieden, afgestemd op de behoefte die bij de buurtconciërges leeft. Naar de bewoners toe betekent dat een betere en kwalitatief goede voorlichting over zaken die het woongenot en de leefomgeving betreffen en bevorderen.
- e. een structurele oplossing vinden voor de dagelijkse begeleiding van de buurtconciërges

PI: dagelijkse begeleiding van buurtconciërges gerealiseerd (coördinator)
minimaal 3 acties per jaar gerealiseerd
het aantal buurtconciërges wordt uitgebreid van 14 naar 16

probleemhouder: Stichting Leefbaarheid Zaanstreek

Projecten/aanpak uit reguliere gelden, en structurele aanpak

Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW)

In 2006 is de verantwoordelijkheid voor het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) in zijn geheel overgedragen aan de gemeente. Eind 2005 en begin 2006 zijn er cursussen gehouden om de ambtenaren die dit in de praktijk moeten toepassen of toetsen, te trainen. Op basis van het in 2005 vastgestelde beleid 'Basiskwaliteit Wonen Zaanstad' dient alle nieuwbouw binnen de gemeente te voldoen aan het PKVW. Dit is een onderwerp dat in 2006 moet worden bewaakt binnen de diensten die belast zijn met het afgeven van bouwvergunningen (Dienst Publiek) en met het ontwikkelen van stedenbouwkundige invulling (Dienst Wijken).

Begin 2006 wordt een folder ontwikkeld waarin de hoofdpunten van de Basiskwaliteit Wonen Zaanstad worden opgenomen zodat deze informatie bij de publieksbalie beschikbaar is voor, en kenbaar kan worden gemaakt aan aanvragers van vergunningen.

Het PKVW moet een integraal onderdeel worden van de checklist die wordt aangehouden bij bouwvergunningen en planontwikkeling.

Door ontwikkelaars zelf verantwoordelijk te stellen voor het laten controleren van de uitvoering en de certificering, kan dit proces voor de gemeente kosten neutraal plaatsvinden. Speciale certificering instellingen kunnen hiertoe worden ingehuurd.

PI: Alle nieuwbouw (woningbouw) vanaf 2006 wordt gebouwd volgens het PKVW
Ontwerp van wijken geschiedt volgens het PKVW

probleemhouder: voor voorlichting en informatie, dienst Publiek (hoofd front office)
voor bouwplantoetsing, dienst Publiek (hoofd plantoetsing)
voor toetsing veilig ontwerpen, dienst Wijken (hoofd RO)

budget: voor ontwikkeling folder € 5000,-- over Basiskwaliteit Wonen Zaanstad uit budget veiligheid (Dienst Wijken/MO/Veiligheid) in 2006

Veiligheid in en om (school)gebouwen

Doelstellingen (2006-2007):

- Verbeteren van de objectieve veiligheid van (school)gebouwen (subjectieve veiligheid komt in een later stadium aan de orde)
- Terugdringen risico's (preventie en kosten)
- Verminderen overlast als gevolg van vernielingen en vandalisme

Aanpak (2006-2007): het voorstellen en uitvoeren van fysieke maatregelen aan en om de schoolgebouwen en –terreinen met als doel de overlast en de kosten als gevolg van o.a. inbraak en vandalisme fors terug te dringen.

De schade als gevolg van vandalisme en vernielingen in en aan, onder andere, schoolgebouwen neemt toe. Vanuit het onderwijsveld wordt de roep om maatregelen sterker. Op basis van de signalen vanuit het onderwijs en onderzoeken door de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling (MO) is een stappenplan opgesteld.

Dit is de basis voor het plan van aanpak dat in samenwerking met de Dienst Stadsbedrijven (DSB) (afdelingen Juridische Zaken, Schade en Verzekeringen (JSV) en Bouwkunde) en de schoolbesturen tot stand is gekomen. Doelstelling is (schade als gevolg van) vernielingen en vandalisme bij schoolgebouwen te verminderen. In december 2004 is het plan vastgesteld door de dienst Wijken. In eerste instantie gaat het om het in beeld brengen en het uitvoeren van fysieke maatregelen bij schoolgebouwen. In een later stadium wordt een verdiepingsslag gemaakt.

De primaire aanpak (het verbeteren van de objectieve/fysieke veiligheid) moet een positieve invloed uitoefenen op de veiligheidsbeleving van gebruikers van de gebouwen, de verzekeraarbaarheid van de gebouwen en een kostenbesparing opleveren op schade en inzet personeel. Hierdoor worden uiteindelijk de kosten die ten laste van het onderwijshuisvesting budget van de gemeente komen teruggedrongen.

In 2005 is begonnen met het in beeld brengen van de situatie.

Ten behoeve van de brandverzekering zijn alle schoolgebouwen met inventaris opnieuw getaxeerd. Tegelijkertijd is opdracht verleend om een risico-inspectie uit te voeren en daarbij vooral te kijken naar zaken als brand- en inbraakinstallaties, hang- en sluitwerk, beveiliging / situering van kostbare apparatuur, verlichting, begroeiing / c.q. snoeiwerk.

Deze rapportages zijn eind 2005 afgerond. De resultaten ervan zijn in het eerste half jaar van 2006 uitgewerkt.

Ook is in 2005 de procedure voor afhandeling van de schades vereenvoudigd. De DSB is verantwoordelijk voor de aangifte, intake, doorgeleiding naar de afdeling JSV voor wat betreft de verzekering en het coördineren en/of herstellen van de schade richting scholen/schoolbesturen. Deze vereenvoudigde procedure moet leiden tot het verkrijgen van een goed beeld van de aard en omvang van de schades.

De vereenvoudigde procedure wordt in 2006 voortgezet en voortdurend, in overleg met DSB, JSV en de schoolbesturen, geëvalueerd.

Prestaties

Vanaf het tweede kwartaal 2006 worden er, op basis van de gegevens van de taxatie en de risico-inventarisatie, in overleg met alle schoolbesturen (brede werkgroep), voorstellen gedaan voor het nemen van fysieke maatregelen aan en om de schoolgebouwen en –terreinen met als doel de overlast en de kosten als gevolg van o.a. inbraak en vandalisme fors terug te dringen.

Daarbij kan men denken aan het snoeien van groen, het verbeteren van het verlichtingsniveau, zorgen voor goede inbraak- en brandbeveiligingsinstallaties en simpele gebouwtechnische maatregelen (bijvoorbeeld hang- en sluitwerk). Gemeente, schoolbesturen, scholen en politie trekken hierin gezamenlijk op.

In het 3^e en 4^e kwartaal worden de maatregelen uitgevoerd. In 2006 worden in tenminste 3 wijken in Zaanstad schoolgebouwen aangepakt.

PI: Uitgevoerde maatregelen bij schoolgebouwen
Daling schades in, aan en om schoolgebouwen met 10% t.o.v. 2005
Terugdringen kosten ten laste van het onderwijshuisvesting budget met 10%

probleemhouder: dienst Wijken, hoofd Maatschappelijke Ontwikkeling

budget: voor de uitvoering van het plan van aanpak is in het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) voor de jaren 2005, 2006 en 2007 totaal € 1 miljoen opgenomen.

Veiligheid op bedrijventerreinen

In 2003 werd het Platform Criminaliteitsbeheersing Zaanstreek (PCZ) opgericht met als doel de contacten tussen gemeente, ondernemers en politie te intensiveren. In dit platform is de gemeente vertegenwoordigd door de burgemeester (voorzitter), de coördinator Integrale Veiligheid en een accounthouder van de afdeling EZ. Verder zijn deelnemer de Kamer van Koophandel, de Ondernemersvereniging Zaanstreek en de politie. In dit platform worden ideeën uitgewisseld, problemen besproken en initiatieven aangedragen om te komen tot veiliger bedrijven(terreinen). In de toekomst wordt getracht ook de Brandweer actiever te betrekken.

Begin 2006 werd het eerste certificaat Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) uitgereikt voor het bedrijventerrein Noorderveld I in Wormerveer. Dit certificaat is twee jaar geldig. Om het certificaat te verlengen moet worden aangetoond dat het terrein blijft voldoen aan de criteria.

In het Platform Criminaliteitsbeheersing Zaanstreek wordt overlegd welk bedrijventerrein als eerstvolgend terrein voor het KVO in aanmerking kan komen. Bedrijvenvereniging Westerspoor heeft aangegeven initiatieven te ontplooiën voor het KVO.

Voor het nieuwe bedrijventerrein Hoogtij wordt, via verplicht lidmaatschap van de ondernemersvereniging, getracht in ieder geval de organisatiegraad op een niveau te krijgen dat de aanpak voor het KVO breed wordt gedragen. Bij de ontwikkeling van het terrein is duurzaamheid en veiligheid als onderwerp een prioriteit. De gemeente draagt slechts beperkt financieel bij aan het KVO, maar neemt wel deel aan reguliere maatregelen in het onderhoud en beheer van terreinen. Verder wordt getracht subsidie van het ministerie te verkrijgen en dragen andere partners financieel bij.

PI: voorbereidingen getroffen voor de aanvraag van één KVO op een bedrijventerrein in Zaanstad
verlenging van het KVO in het industriegebied Noorderveld I

probleemhouder: dienst Wijken, wijkbeheerder
dienst Stad, hoofd Economische Zaken (voor nieuw te ontwikkelen gebieden)

budget: maximaal €5000,- ter ondersteuning van aanvraag voor subsidie van het rijk. uit budget veiligheid (Dienst Wijken/MO/Veiligheid) per jaar

Project beveiliging achterpaden

Doelstelling: het bevorderen van de veiligheid(gevoelens) in de woonomgeving

Aanpak: het aanbrengen van fysieke maatregelen, zoals verlichting en/of compartimentering van achterpaden

De regeling *Tegemoetkoming kosten beveiliging achterpaden* voorziet ook in 2006 in een subsidiebijdrage van 50 % van de kosten met een maximumbedrag van € 2.275,- per project.

De huidige regeling wordt geëvalueerd en aangepast aan de vigerende subsidieverordening. De regeling zal in 2006 uitgevoerd worden onder de voorwaarde dat de controle op de uitvoering van de regeling gewaarborgd is.

Omdat het politiekeurmerk Veilig Wonen is overgedragen aan de gemeente kan de controle niet meer uitgevoerd worden door een medewerker van de politie. Met de stichting Veiligheidszorg wordt onderhandeld over een oplossing in de vorm van het inzetten van gekwalificeerde preventie adviseurs.

In 2006 wordt gestreefd naar realisatie van 10 projecten.

PI: 12 aanvragen behandeld, 10 projecten gerealiseerd
De regeling wordt aangepast en vastgesteld in 2006.
probleemhouder: dienst Wijken, hoofd MO/ veiligheid

budget maximaal € 22.750 uit budget veiligheid (Dienst Wijken/MO/Veiligheid) per jaar + € 2500 voor controle door de Stichting Veiligheidszorg Zaanstreek

Projecten in gezamenlijkheid met de politie in het kader van criminaliteitsbeheersing

Auto inbraak preventie

In 2006 worden, gezamenlijk met de politie, weer activiteiten ontplooid om bepaalde vormen van veel voorkomende criminaliteit terug te dringen. In 2006 wordt er een project terugdringen auto inbraken gestart door stagiaires bij de politie. Dit project houdt in dat op risicoplekken in Zaandam (de stagiaire is ondergebracht bij het wijkteam Zaandam centrum) extra gecontroleerd wordt en dat autobezitters worden gewaarschuwd geen kostbare spullen in hun auto achter te laten.

De toezichthouders van de Stichting Veiligheidszorg gaan hierin een rol vervullen in het kader van preventie. De surveillanten die bij de politie zijn ondergebracht kunnen een rol spelen in de repressie. Extra aandacht zal worden gegeven aan de bekende veelplegers met antecedenten op het gebied van auto inbraken.

Voor het project worden flyers gedrukt en op risicovolle plekken worden waarschuwingsborden aangebracht.

Deze risicovolle plekken zijn bijvoorbeeld parkeerplaatsen bij het ziekenhuis en crematorium, waar duidelijk is dat auto's voor bepaalde tijd achtergelaten worden.

PI: minimaal vijf veelplegers aangehouden tijdens de projectduur en tien borden geplaatst op risicovolle plekken
autobezitters attent gemaakt op risico's door het uitdelen van flyers of aanbrengen van waarschuwingen op auto's

probleemhouder: politie

budget maximaal € 5000 uit budget veiligheid (Dienst Wijken/MO/Veiligheid) per jaar

Project Puntmuts

In de periode november en december wordt jaarlijks het project Puntmuts door de politie gehouden in het winkelcentrum van Zaandam. Dit project is er op gericht zakkenrollen en winkeldiefstal tegen te gaan, zowel preventief als repressief. Extra inzet van politie tijdens deze periode heeft ten doel de veiligheid in het centrum te verhogen.

PI: minimaal 70 daders aangehouden tijdens de projectduur
winkeliers en winkelend publiek attent gemaakt op risico's door het uitdelen van flyers

probleemhouder: politie

budget maximaal € 2000 uit budget veiligheid (Dienst Wijken/MO/Veiligheid) per jaar

Externe Veiligheid

Inleiding:

Externe Veiligheid is in Zaanstad als project opgezet voor een periode van 3,5 jaar. Deze projectperiode loopt af per september 2006. Na deze periode zou een aantal zaken geborgd moeten zijn in de lijnorganisatie. Dit blijkt echter nog lang niet het geval. De coördinatie voor Externe Veiligheid is ondergebracht bij de Concernstaf. De intentie is dit na de projectperiode te laten voortduren. Een vaste functie binnen de lijnorganisatie is van essentieel belang. Voor structurele inbedding moet dekking worden gezocht.

In oktober 2004 is het strategisch document Project Externe Veiligheid vastgesteld, waarin geregeld is welke acties er op het gebied van Externe Veiligheid tijdens de projectperiode moeten plaatsvinden en hoe de verantwoordelijkheden hierbij geregeld zijn. De rol van de coördinator is hierin ook omschreven. Voor de functie van de coördinator houdt dit het volgende in.

De coördinator moet beschikken over korte lijnen naar het leidinggevend niveau binnen de vakdiensten en naar de verantwoordelijke bestuurders, en functioneren als intermediair. De taak van de coördinator is het stroomlijnen van processen, het stimuleren van diensten, het informeren van bestuurders en het initiëren van activiteiten.

De inhoudelijke beleidsvorming en de uitvoering moet bij de vakdiensten, Stad, Wijken en Publiek plaats vinden. De coördinator kan slechts aansturen en afstemmen wanneer er capaciteit bij de vakdiensten is vrijgemaakt. Dit is tot nu toe niet of slechts beperkt het geval. Omdat externe veiligheid een belangrijk onderdeel is van lopende en nieuwe ontwikkelingen, dient hiervoor in de komende jaren structureel aandacht te komen en tijd gereserveerd te worden.

Naast reguliere taken ondergebracht in de lijnorganisatie, valt er niet te ontkomen aan een vorm van projectmatige aanpak voor afgeronde opdrachten.

De coördinator zal hierin een belangrijke rol dienen te spelen in het kader van afstemming van activiteiten, het uitzetten van taken in de vakdiensten en het organiseren van de werkzaamheden in de projectgroep.

Minimale benodigde beschikbaarheid binnen de diensten:

Concernstaf: coördinatie Integrale Veiligheid (Extern en Sociaal) 0,8 fte

Stad RO/projectbureau:

beleidsvorming 200 uur per jaar + berekening en inschatting van de risico's voor externe veiligheid in de projecten

Wijken (milieu): beleidsvorming 100 uur per jaar + reguliere advisering door integrale afweging

Publiek: beheer risicokaart 200 uur + reguliere taken bij verlenen technische vergunningen

Binnen de uren beleidsvorming kan ook de deelname aan projectgroep en vakberaad worden ondergebracht.

Deelname van de diensten Stad en Publiek, naast Wijken, Brandweer en Concernstaf, aan de stuurgroep Integrale Veiligheid is van essentieel belang om ook op strategisch niveau afstemming te kunnen bereiken.

Externe veiligheid is een gebied dat, ook in Zaanstad, volop in ontwikkeling is. We zijn er echter nog lang niet. Er ligt een groot aantal knelpunten dat moet worden opgelost. In de afgelopen jaren is gebleken dat bij planvorming vaak te laat advies werd ingewonnen op het gebied van externe veiligheid. Dit resulteerde in het achteraf zoeken naar oplossingen of het nemen van maatregelen om ontwikkelingen die gepland waren, toch mogelijk of veilig te maken. Dit vergt dan een oplossing die vaak niet de optimale is en ook duurder uit kan vallen. In het ergste geval kan het een ruimtelijke ontwikkeling zelfs onmogelijk maken. Bij vroegtijdig, in de planvorming, afwegen van milieu- en veiligheidsaspecten, en het tijdig inzetten van deskundigen op dit gebied, kan worden voorkomen dat achteraf 'gerepareerd' moet worden.

Het is dan ook van het grootste belang dat in 2006 en 2007 wordt geïnvesteerd in goede procedures rond vergunningaanvraag en –verlening. Deskundigheidsbevordering bij betrokken ambtenaren speelt daarbij een rol.

Voor het plaatsgebonden risico moet worden voldaan aan normen die voortvloeien uit Europese wet- en regelgeving. Deze wetgeving is resultaatverplichtend. Voor het groepsrisico hebben lokale overheden een zekere beleidsvrijheid. Deze beleidsruimte moet door de gemeente wel worden ingevuld. Zaanstad heeft dergelijke kaders, waaraan het college kan toetsen, nog niet opgezet en vastgesteld.

Ruimtelijke plannen worden nu ad hoc beoordeeld op de gevolgen voor het groepsrisico, wat het risico van willekeur, dan wel onzorgvuldigheid, kan inhouden. Dit geeft bovendien afbreukrisico bij beroeps- en bezwaarschriften.

Ook ligt er een duidelijke relatie van externe veiligheid met rampenbestrijding. Wanneer op het gebied van externe veiligheid zaken goed zijn geregeld, kan dit voorkomen dat grootschalige incidenten of rampen plaatsvinden. Immers, wanneer randvoorwaarden en maatregelen preventief goed zijn vastgesteld en opgelegd aan vergunningaanvragers/-houders worden risico's beperkt.

In 2006 moet er in ieder geval op een aantal terreinen beleid worden ontwikkeld om niet in de toekomst ontwikkelingen toe te laten die niet verantwoord zijn of om te voorkomen dat achteraf maatregelen moeten worden genomen.

Wanneer er beleid is ontwikkeld, kunnen afgewogen keuzes worden gemaakt die ook afgewogen kunnen worden tegen andere, bijvoorbeeld economische belangen.

Voor externe veiligheid is binnen de Dienst Publiek een budget beschikbaar voor uitvoering binnen deze dienst. Aan de Regionale Brandweer Zaanstreek Waterland is door de gemeente (gelden vanuit VROM die via de provincie aan de gemeenten beschikt werden) voor de jaren 2006-2010 geld beschikbaar gesteld voor programmafinanciering Externe Veiligheid. Dit is geld dat beschikbaar is voor de gehele regio voor inhoudelijke en procesondersteuning. Zaanstad kan in ieder geval voor een deel van deze programmafinanciering gebruik maken en ondersteuning van de RBZW krijgen. Voor oplossing van incidentele problemen is het wenselijk dat er een werkbudget beschikbaar is binnen de Concernstaf. Voor 2007 wordt hiertoe een verzoek ingediend.

Beleidssterreinen waarop beleid moet worden ontwikkeld:

Risico's vervoer gevaarlijke stoffen en routing gevaarlijke stoffen.

In 2005 zijn er tellingen gehouden met betrekking tot transporten gevaarlijke stoffen in en door de Gemeente Zaanstad. Op basis hiervan moet bekeken worden of de route gevaarlijke stoffen nog voldoet of aanpassing behoeft.

In relatie tot de ontwikkelingen Inverdan en Zuidelijke Randweg is deze inventarisatie van groot belang. Op grond van deze inventarisatie kan worden bepaald of het nodig is een nieuwe Route Vervoer Gevaarlijke Stoffen vast te stellen. Ontwikkelingen in de regio dienen daarbij ook nauwkeurig te worden gevolgd in verband met vervoerstromen over gebied van Zaanstad.

Wanneer een routing wordt vastgesteld, is het ook mogelijk adequaat te adviseren over nieuwe ontwikkelingen en over aan welke voorwaarden deze ontwikkelingen dienen te voldoen. Omdat Zaanstad een stad in beweging is en dat de komende jaren ook zal blijven, is het van belang de inventarisatie en het vaststellen van de routing met spoed in de eerste maanden van 2006 te regelen. De Regionale Brandweer Zaanstreek heeft in 2005 in de gehele regio tellingen uit laten voeren op basis waarvan begin 2006 berekeningen worden uitgevoerd.

Resultaat hiervan moet zijn dat duidelijk wordt of er een route gevaarlijke stoffen door de gemeente moet worden aangewezen en, zo ja, hoe deze zal moeten lopen om zoveel mogelijk negatieve consequenties op het gebied van veiligheid, ruimtelijke ordening en economie te vermijden. Zonder duidelijk risicobeeld is er geen zicht op onveilige of ongewenste situaties langs de routes, wat vertragend en kostenverhogend werkt bij toetsing van ontwikkelingen zoals bouw- en bestemmingsplannen of milieuvergunningen.

Daarnaast moet dan de bebording geactualiseerd worden en moet er een goed vergunningen- en ontheffingsstelsel komen. Als blijkt dat een routing niet gewenst is, zal de huidige routing moeten worden ingetrokken door een B&W besluit.

De verantwoordelijkheid voor het vaststellen van een routing gevaarlijke stoffen ligt bij de dienst Stad. De brandweer heeft tellingen laten doen en zal op basis hiervan in het voorjaar van 2006 berekeningen uitvoeren voor de gehele regio, waaronder ook Zaanstad. Deze gegevens kunnen als basis dienen voor het vaststellen of routing noodzakelijk is, en, zou ja, voor de vaststelling van de route. Als routing niet gewenst is, moeten alternatieven in beeld worden gebracht (convenanten/ontheffingen).

PI: vaststelling routing gevaarlijke stoffen in april 2006 indien uit tellingen blijkt dat dit noodzakelijk is + voorstel voor beleid convenanten/ontheffingen actualisering van bebording in mei/juni 2006
--

probleemhouder: Dienst Stad (hoofd afdeling RO)

Beleidskaders ruimtelijke ontwikkelingen langs de Zaan

Langs de Zaan vinden nu en in de (nabije) toekomst ontwikkelingen plaats op het gebied van werk en woningbouw, die het noodzakelijk maken inzicht te hebben in wat de consequenties zijn van en voor deze ontwikkelingen.

De risico's van vervoer over de Zaan zijn in kaart gebracht, maar hoe daar mee om te gaan in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen is nog niet omschreven. Ook voor het wonen in relatie tot de nog aanwezige bedrijvigheid langs en nabij de Zaan zijn nog geen kaders gesteld.

Dit heeft als gevolg dat geen goede afweging van mogelijke risico's en, in relatie daarmee, de noodzakelijk te nemen maatregelen, kan worden gemaakt.

Beleidskader voor de ontwikkelingen rond en aan de Zaan moet zo spoedig mogelijk worden gemaakt, evenals een veiligheidbeheersysteem. De verantwoordelijkheid voor dit beleidskader ligt bij de dienst Stad (B&W besluit juli 2005). Ook de afdeling EZ dient hierbij een rol te spelen.

PI: vaststelling beleidskader voor ruimtelijke ontwikkelingen langs de Zaan in 2006

probleemhouder: Dienst Stad (programmamanagement/ projectleider Zaanoevers)

Risicokaart

De provinciale risicokaart is in februari 2006 'de lucht ingegaan'. Bij de dienst Publiek zijn de risicovolle bedrijven, die onder de werking van het BEVI vallen in Zaanstad, ingevoerd.

Daarnaast dienen nog de risicodragende bedrijven, die wel op de kaart geregistreerd moeten worden, maar nog niet geïnventariseerd zijn, ingevoerd te worden.

Naast deze risicovolle bedrijven moeten ook de kwetsbare objecten (scholen, verzorgingstehuizen etc.) worden ingevoerd evenals de risicovolle objecten (verkeersknooppunten, vervoerstromen etc.). Deze taak is binnen de organisatie nog niet weggezet, maar moet wel in 2006 worden afgerond en daarna regelmatig worden geactualiseerd.

Een probleem is dat op geen enkele plaats in de organisatie een totaal overzicht is van alle kwetsbare objecten, maar dat deze informatie verspreid door de organisatie is opgeslagen.

De eenmalige invulling van de kaart kan projectmatig worden opgepakt. Daarna moet de actualisatie binnen de organisatie worden weggezet. Binnen de dienst Publiek, afdeling Belastingen, is de informatie over vastgoed en gebruikers bekend. Het ligt voor de hand om de actualisatie bij deze afdeling onder te brengen.

Actualisatie per jaar begroten op 80 uur voor risicovolle bedrijven binnen de dienst Publiek (Technische Vergunningen) vanaf 2007. Daarnaast moet voor de invoering van de kwetsbare objecten en risicovolle objecten, niet zijnde bedrijven, circa 350 uur éénmalig worden gereserveerd in 2006 op projectbasis (met gegevens van RBZW, Dienst Publiek en Provincie), en daarna 80 uur op jaarbasis voor de actualisatie.

PI: invulling risicokaart met kwetsbare objecten en risicovolle objecten in 2006
inbedding in de organisatie voor het actualiseren van de risicokaart vanaf 2007

probleemhouder:

- voor invulling risicovolle objecten: Dienst Publiek (hoofd technische vergunningen/bedrijven)
- voor invulling risicovolle objecten: Dienst Publiek (hoofd Belastingen)

Beleidskaders oriënterende waarde groepsrisico in het kader van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI)

In het in 2004 vastgestelde BEVI wordt ervan uitgegaan dat het bevoegd gezag plannen mede beoordeelt op het risico dat kan optreden voor personen in de omgeving.

Er zijn twee normen. Het Plaatsgebonden Risico (PR), waarvoor een grenswaarde wordt gehanteerd. Hier is geen beleidsvrijheid mogelijk, maar moeten de harde normen worden aangehouden.

Voor het Groepsrisico (GR) wordt een oriënterende waarde genoemd. Deze waarde is niet hard, maar geeft een beleidsvrijheid aan het bevoegd gezag. Van de oriënterende waarde mag worden afgeweken, mits goed gemotiveerd. Om goed te motiveren zijn beleidskaders nodig die aangeven wanneer, en met welke voorwaarden, van deze waarden mag worden afgeweken, zowel naar boven als naar beneden.

Deze beleidskaders dienen in de eerste helft van 2006 te worden vastgesteld.

PI: beleidskaders oriënterende waarde groepsrisico vastgesteld eerste helft 2006 probleemhouder: Dienst Wijken (hoofd Milieu)

Inventarisatie Risicodragende bedrijven

Er bestaat een inventarisatie van risico dragende bedrijven. Deze moet wel up to date worden gehouden. Daarnaast stelt het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) dat in 2004 van kracht is geworden, eisen aan risicocontouren voor nieuwe en bestaande bedrijven. Nieuwe bedrijven dienen aan deze eisen te voldoen en voor bestaande bedrijven geldt een overgangsregeling. Vóór 2010 dienen alle bedrijven te voldoen aan de normen van het BEVI.

Actualisatie van de lijst en van de Wet milieubeheervergunningen evenals de aanpassing aan de eisen van het BEVI vragen de komende periode aandacht. Potentiële risicobronnen behoren bekend te zijn en de risico's dienen te worden beschreven en getoetst aan de normen van het (nog te formuleren) gemeentelijk veiligheidsbeleid.

Controle en handhaving bij de vergunningdragende bedrijven zijn onderwerpen die, hierbij aansluitend, prioriteit vragen.

PI: actualisatie van het overzicht risicodragende bedrijven
--

probleemhouder: dienst Publiek (hoofd technische vergunningen/ frontoffice bedrijvenloket) dienst Wijken (hoofd handhaving en milieutoezicht)
--

Kennisbevordering

In 2005 is er een kennistrject gehouden voor medewerkers die betrokken zijn bij (de uitvoering van) externe veiligheidsbeleid. Kennis actueel houden is een vereiste, zeker waar sprake is van wet- en regelgeving met wijzigende voorwaarden.

Met behulp van het geld dat beschikbaar komt vanuit PUEV II zal de Regionale Brandweer Zaanstreek- Waterland zorgen voor een follow-up van het kennistrject externe veiligheid. Hierbij zal de inzet zijn de kennis over EV te actualiseren bij de uitvoerende medewerkers en de onderlinge samenwerking tussen de partners uit te bouwen. Ook zal de aandacht uitgaan naar versterking van de betrokkenheid van management en bestuur bij het onderwerp EV.

De brandweer is voornemens in 2006, 2008 en 2010 hier inhoud aan te geven.

PI: een kennistrject externe veiligheid georganiseerd in 2006 en 2008
--

probleemhouder: RBZW (in overleg met coördinator Integrale Veiligheid).

Bluswater

Bluswater is een onmisbaar element voor een adequate brandbestrijding. Dit is geen onderwerp dat specifiek onder Externe Veiligheid valt, maar wel een onderwerp met betrekking tot Integrale Veiligheid.

Drinkwaterbedrijf PWN heeft in 2004 nieuw beleid ingevoerd ten einde de kwaliteit van het drinkwater te verbeteren. Door dit nieuwe beleid worden de diameters van de leidingen van het drinkwaternet verkleind. Deze verkleining heeft als gevolg dat de benodigde capaciteit van een brandkraan afneemt en, in steeds vaker voorkomende gevallen, minder levert dan benodigd is voor een adequate brandbestrijding.

Er dient daarom in een vroegtijdig stadium bij stedelijke plannen, maar ook bij renovaties onderzocht te worden in hoeverre het drinkwaterleidingnet toereikend is om voldoende bluswater te kunnen leveren. Als dit niet het geval is, moet worden gezocht naar alternatieven en dienen de financiële consequenties hiervan in beeld te worden gebracht.

Door dit gewijzigde beleid is het noodzakelijk om bestaande werkafspraken en –processen tussen brandweer en PWN te herzien.

Daarnaast zijn bij en na de kanteling de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden op het gebied van bluswater binnen de gemeente nog onvoldoende duidelijk toebedeeld. Dit belemmert het maken van de juiste werkafspraken.

<p>PI: taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het gebied van bluswater zijn helder gemaakt in 2006 vaststelling nieuwe werkprocessen met brandweer en PWN probleemhouder: Dienst Wijken (Realisatie en Beheer)</p>
--

Rampenbestrijding

In de gemeente Zaanstad is, door veel industriële en bedrijfsmatige bedrijvigheid, de kans op calamiteiten zeer aanwezig. Daarom is ook rampenbestrijding een onderdeel van het veiligheidsbeleid en de veiligheidsorganisatie. Het is van belang dat daar goede voorbereiding plaats vindt en er scenario's zijn uitgewerkt voor de meest noodzakelijke voorzieningen en maatregelen. Deze zijn uitgewerkt in de deelplannen.

In de loop van 2006 moeten het regionale model rampenplan met bijlagen, en de gemeentelijke deelplannen worden vastgesteld.

Omdat er in 2006 een nieuw bestuur is aangetreden, is het van belang dat bestuurlijke oefeningen worden gepland, zodat, bij incidenten, adequaat kan worden opgetreden. Voor 2006 zijn er, evenals voor 2007, twee bestuurlijke oefeningen gepland.

Daarnaast worden er in 2006 negen trainingen verzorgd voor de diverse onderdelen van de rampbestrijdingsorganisatie (Opvang & verzorging en Evacuatie, CRIB, CRAS en Communicatie). De piketregeling zal worden gecontinueerd, zodat zowel bestuurlijk als ambtelijk een eerste aanspreekpunt bij calamiteiten is gewaarborgd.

<p>PI: bestuurlijke vaststelling van regionale en gemeentelijke rampenplannen twee bestuurlijke oefeningen in 2006 en 2007 trainingen voor medewerkers in de rampbestrijdingsorganisatie in 2006 uitgevoerd trainingen voor 2007 voorbereid en gepland probleemhouder: Concernstaf (Kabinet OO&V)</p>
--

Communicatie

Communicatie en risicocommunicatie vormen een belangrijk onderdeel in veiligheidsbeleid. Binnen de gemeentelijke organisatie is communicatie belangrijk om te voorkomen dat afdelingen en diensten langs elkaar heen werken waardoor zaken niet, of dubbel worden opgepakt.

Naast communicatie is informatie van belang. Er bestaan diverse informatie systemen, zoals Pandoscoop en de risicokaart, die alleen nut hebben als ze accuraat gevuld en actueel zijn en als men weet waar deze te vinden zijn, en welke mogelijkheden de systemen hebben. Deze kennis ontbreekt regelmatig. Hiervoor is het van belang deze kennis regelmatig op te frissen, maar dat is alleen nuttig als de systemen worden onderhouden.

Naast de interne communicatie en informatie, bestaat er ook publieksinformatie. Een deel van de risicokaart is voor publiek toegankelijk, maar dit is niet iets dat goed naar buiten is gebracht. In principe is de provincie verantwoordelijk, maar in gemeentelijke publicaties kan hieraan eveneens aandacht worden besteed.

Vanaf 2006 is de Wegwijzer, een praktische communicatiehandleiding voor risicocommunicatie, beschikbaar. Dit is een instrument dat is opgesteld door het Interprovinciaal Overleg (IPO) en beschikbaar wordt gesteld aan de gemeenten.

Zowel interne als externe communicatie en informatie verdient de aandacht. In een kennistracect kan hier aandacht aan worden besteed.

Bestaande instrumenten, zoals Pandoscoop en risicokaart, moeten beter worden gevuld en benut. Voorlichting hierover en stimuleren van het gebruik kunnen de functie optimaliseren.

<p>PI: Opzetten en uitvoeren van een communicatieplan voor interne en externe gebruikers doorlopende aandacht voor actualiseren van communicatiemiddelen.</p>
--

<p>probleemhouder: dienst Concernstaf (hoofd Kabinet OO&V)</p>
--

Organisatie

Om zowel het strategische kader als de beleidsvorming en uitvoering te kunnen borgen, is het van belang dat op diverse niveaus overlegvormen (blijven) bestaan. Hierin moeten dan wel de noodzakelijke partners betrokken zijn om tot een integrale afweging te kunnen komen.

De bestuurlijke eindverantwoordelijkheid ligt bij de burgemeester en de ambtelijke eindverantwoordelijkheid ligt bij de algemeen directeur (gemeentesecretaris).

Op strategisch niveau is er de stuurgroep Integrale Veiligheid onder voorzitterschap van de portefeuillehouder. In de stuurgroep hebben vertegenwoordigers op strategisch niveau uit de diensten Stad, Wijken en Concernstaf, naast een vertegenwoordiger van brandweer en politie zitting. De Dienst Publiek is nog niet vertegenwoordigd, maar kan een goede rol vervullen, zeker in relatie tot externe veiligheid. Justitie is als agendalid vertegenwoordigd. De coördinator vervult de functie van secretaris.

Op beleidsniveau bestaan er twee (project)groepen; een voor sociale veiligheid en een voor externe veiligheid.

De groep sociale veiligheid kent als leden de coördinator, vertegenwoordigers dienst Wijken MOH (Jeugd + Veiligheid), Gebiedsmanagement, dienst Stadsbedrijven, Wijkonderhoud, afgevaardigden van de politie (unit noord en unit zuid), GGD en stichting Welsaen. De dienst Stad kan hierin ook een functie vervullen, maar is tot op heden niet vertegenwoordigd.

De groep externe veiligheid kent als leden de coördinator, hoofd Milieu (Wijken), hoofd Technische Vergunningen (Publiek), hoofd Handhaving en Milieutoezicht (Wijken), hoofd RO (Stad), hoofd Proactie (RBZW) en de coördinator Rampenbestrijding.

Voor beide groepen moet een goede taakomschrijving worden gemaakt, zodat slagvaardig gewerkt kan worden en een ieder weet wat zijn verantwoordelijkheden zijn.

Onder de (project)groepen is ruimte voor werkgroepen om een specifiek onderwerp uit te werken en een vakberaad externe veiligheid voor een vroegtijdige, inhoudelijke afstemming. Dit laatste onderdeel moet voor wat betreft de doelstellingen en noodzaak verder worden uitgewerkt.

<p>PI: maken van goede taakomschrijving voor (project)groepen Sociale en Externe Veiligheid en omschrijven van taken en doelen voor vakberaad en werkgroepen.</p>
--

<p>probleemhouder: Concernstaf (coördinator Integrale Veiligheid)</p>

PR

Hoeveel activiteiten er ook worden uitgevoerd, en welk effect deze ook hebben op de veiligheid in de stad, werkelijk effect op het veiligheidsgevoel ontstaat pas wanneer de bevolking daarvan weet. Het is van belang een goed communicatieplan te ontwikkelen waarbij de bevolking wordt geïnformeerd over lopende zaken, maar waarbij ook duidelijk is waar men met vragen over veiligheid terecht kan.

Dit geldt zowel voor sociale veiligheid en criminaliteitspreventie als voor externe veiligheid. Bewoners moeten worden geïnformeerd, maar niet nodeloos worden gealarmeerd.

Er is een mogelijkheid gebruik te maken van de internetsite van Zaanstad, maar ook van de wekelijkse bijlage in de huis aan huis bladen. Met de politie wordt overlegd over een periodiek verschijnende uitgave waarin zaken worden gemeld op het gebied van criminaliteitspreventie en –beheersing.

<p>PI: maken van communicatieplan voor de diverse onderdelen van veiligheid, toegespitst op beleid, maatregelen en zelfredzaamheid van burgers.</p>
--

<p>probleemhouder: Concernstaf (hoofd Kabinet OO&V)</p>
